

Handlingsplan inom Region Skåne för hantering av misstänkta postförsändelser ("pulverbrev") som kan innebära hot

För kontaktuppgifter, se larmlista sist i dokumentet!

Bedömning av eventuellt hotbrev

- Svenska myndigheter eller andra verksamheter överlåter till polisen att göra riskbedömning.
- Aktörer som utsätts för hot bör förbereda sin personal, eventuellt ha eget rum med egen ventilation för postrutiner.

Första åtgärd vid misstänkt postförsändelse

- Kontakta polisen
- Öppna inte brevet, invänta polisen.
- Om brevet öppnats och visar sig innehålla pulver (gäller de som exponerats i samma rum).
 - Täck brevet/pulvret med ett papper eller dylikt.
 - Ta av kläder som kommit i kontakt med pulvret, lägg i en hög på golvet.
 - Lämna rummet omgående och gå till närmaste toalett/duschrum, tvätta händer, ansikte, underarmar och andra exponerade kroppsdelar med tvål och vatten. Om möjligt duscha.
 - Spärra av rummet tills besked om negativt provsvar säkrats.
 - Utrym om möjligt rummen utmed vägen till toalett/duschrum och stäng ev. dörrar tills negativt provsvar säkrats.
 - Meddela närmaste chef eller säkerhetsansvarig så att inga fler går in i rummet.
 - Meddela närmaste chef eller säkerhetsansvarig att ventilationen ska stängas av.
 - Stanna om möjligt på toalett/duschrum till polisen kommer (som regel inom en halv till en timme).
 - Om toalett eller duschrum saknas, invänta polisen i ett annat närliggande rum (eller balkong alt. utomhus om vädret tillåter).

- Följ polisens instruktioner (exponerad personal bör kunna åka hem efter sanering).

Polisen på platsen

- Polisen besöker platsen och gör en bedömning enligt särskilda rutiner.
- *Polisen ger instruktioner om handläggning enligt ovan.*
- *Om allvarligt hot (något mellanläge finns inte)*
 - Gå ej in i rummet.
 - Tillse att rummet är avspärrat.
 - Stäng om möjligt av ventilation om inte detta är gjort.
 - Lista exponerade personer och skicka listan till smittskyddsläkaren.
 - Kontakta bombtekniker och avancerad indikering (AI), MSB, för omhändertagande av brevet.
 - AI nås via Räddningstjänsten eller TiB MSB.
 - Polis/tekniker ansvarar för omhändertagandet av förslutna plastsäckar med de exponerades kläder. Vid behov kontaktas kommunen för hjälp med eventuellt klädbyte (se även nedan under Räddningstjänst).

Vakthavande befäl

- Kontakta smittskyddsläkaren
- Kontakta TiB Region Skåne.
- Kontakta räddningstjänst och ambulansen för livräddande sanering av exponerade personer och insatspersonal (eventuell sanering beslutas av smittskyddsläkaren, se nedan).

Handläggning av provsvar

- *Information vid provresultat av kemisk analys*
När resultatet på de kemiska analyserna föreligger samråder vakthavande befäl och smittskyddsläkaren om fortsatt handläggning.
- *Information vid negativt provresultat av biologisk analys.*
Vakthavande befäl meddelar negativt provsvar till räddningstjänst, smittskyddsläkare, berörd verksamhetschef eller motsvarande, exponerade personer, ambulanspersonal och eventuellt andra aktörer.
- *Information vid positivt provresultat av biologisk analys*
Smittskyddsläkaren ger vakthavande befäl information om positivt testresultat samt informerar övriga berörda aktörer om provsvaret, i samverkan med TiB Region Skåne, se nedan.

Polisen (bombtekniker)

- Hanterar provet enligt särskilt PM.

- Telefonkontakt med Enheten för högpatorgena mikroorganismer, Folkhälsomyndigheten. Tjänsteman i beredskap (TiB) på Folkhälsomyndigheten, kan kontaktas under kontorstid samt alltid också på jourtid.
- Transporterar prov till Folkhälsomyndigheten för antraxanalys och om polisen bedömer att utökad analys bör utföras kontaktas också Totalförsvarets forskningsinstitut/Statens kriminaltekniska laboratorium (FOI/SKL).
- Polisiär dokumentation (inklusive dokumentation av polisens analys avseende exempelvis frånvaro av explosivämnen och radiologisk analys) ska bifogas provet.

Folkhälsomyndigheten

- Folkhälsomyndigheten har 24 timmars beredskap (2 timmars inställelsetid).
- Meddelar smittskyddsläkaren när prov kommer.
- Hanterar provet avseende antrax enligt egna rutiner.
- Efter ca 12 timmar kan ett preliminärt odlings svar ges.
- Eventuellt ytterligare analyser beställs via polisen ev. efter samråd med smittskyddsläkaren.
- Provet utsvaras enligt egna rutiner
 - *Negativt prov:* Telefonsvar till vakthavande befäl på länskommunikationscentralen (LKC) och smittskyddsläkaren. Skriftligt svar skickas till LKC
 - *Positivt prov:* Telefonsvar till LKC och smittskyddsläkaren. Vidare informeras TiB vid Socialdepartementet och Socialstyrelsen. Socialstyrelsens TiB informerar i sin tur MSB:s TiB om fyndet. Skriftligt svar skickas till LKC.

Smittskyddsläkaren

- Informera vid behov exponerade personer och annan berörd personal.
- Etablera kontakt med Folkhälsomyndigheten (Enheten för högpatorgena mikroorganismer) eller med TiB Folkhälsomyndigheten.
- Informera Socialstyrelsens TiB.
- Besluta om sanering av exponerade personer tas i samråd med räddningstjänsten. Om allvarligt hot enligt polisens bedömning (något mellanläge finns inte) ska exponerade personer saneras så snart som möjligt.
- Kontakta räddningstjänsten för livräddande personsanering, för sanering av exponerade personer och insatspersonal (eventuell sanering beslutas av smittskyddsläkaren, se nedan). Om exponerad person redan duschat med tvål och vatten behövs dock som regel ingen ytterligare sanering.
- Om beslut om fullständig personsanering tas ska Region Skåne alltid kontaktas. Fullständig personsanering utförs av sjukvårdspersonal.

- Om positivt provsvar, informera i samverkan med TiB Region Skåne, räddningstjänst, berörd verksamhetschef eller motsvarande, exponerade personer, ambulanspersonal och eventuellt andra aktörer.
- Etablera kontakt med bakjour på aktuell infektionsklinik om positivt provsvar eller mycket stark misstanke.
- Vid positivt antraxsvar beslutas om att antibiotikaproylax (ciprofloxacin) ska ges till exponerade personer inom 24 timmar efter exposition (effektueras via Infektionsklinik).
- Vid positivt svar översänds listan över exponerade personer till bakjour på respektive Infektionsklinik.
- Om positivt svar, kontakta kommunens Miljö- och Hälsoskyddsförvaltningen, som kan fatta beslut om sanering av lokaler.
- Om negativt provsvar städas rummet enligt fastighetsägarens gängse rutiner.
- Uppmana infektionsklinikens personal att ha skyddsutrustning (viss risk) om exponerad person inte sanerats.

Infektionskliniken

- Om positiv antraxprov ska infektionskliniken tillse att exponerade personer får antibiotikaproylax inom 24 timmar efter exposition. Rekommenderad profylax är f.n. ciprofloxacin 500 mg x 2 i 60 dagar (alternativt doxycyklin 100 mg x 2 eller amoxicillin 500 mg x 3 om stammen är känslig). Kontakta infektionsbakjouren och vid behov barnklinikens bakjour.
- Se till att infektionsklinikens personal har skyddsutrustning (viss risk) om exponerad person ej sanerats.

Räddningstjänsten

- Hanterar avancerad indikering och prover enligt särskilt PM.
- Sanerar exponerade personer enligt särskilt PM efter samråd med smittskyddsläkaren.
- Livräddande personsanering utförs av räddningstjänsten varefter sjukvården ansvarar för den fullständiga personsaneringen.
- Om exponerad person redan duschat med tvål och vatten behövs ingen ytterligare sanering.
- Hantera prover enl. särskilt PM.
- Exponerade personer får hjälp med avklädning av räddningstjänst.
- Kläder och andra tillhörigheter försluts i speciella platsäckar.
- Lämnar vid behov klädbyte (overall) till exponerade personer (vid behov kontaktas kommunen via polisen om ingen annan lösning finns, se ovan).
- Sanerar all insatspersonal om behov finns.
- Mobil saneringsstation kan köras ut av räddningstjänsten.

Sjukvården

- TiB Region Skåne informerar smittskyddsläkare.

- Inom Region Skåne finns två mobila saneringsenheter.
- Fasta saneringsenheter finns på sjukhusen i Trelleborg, Malmö/Lund, Helsingborg, Hässleholm och Kristianstad.
- Smittskyddsläkaren fattar beslut om sanering av drabbade ska genomföras
- Sjukvården ansvarar för den fullständiga personsaneringen efter det att räddningstjänsten genomfört livräddande personsanering

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen

- Kan, om positivt prov, besluta om sanering av lokaler, om detta inte görs på frivillig väg.
- Kontaktas via kommunens säkerhetschef eller kommunens TiB.

Hemsidor (sök på antrax/anthrax)

www.folkhalsomyndigheten.se

www.socialstyrelsen.se

www.smittskyddstockholm.se

www.krisinformation.se

www.who.int/csr

www.cdc.gov

www.hpa.org.uk

Larmlista Skåne

Polisen	via SOS Alarm 112
Smittskydd Skåne	dagtid 040-33 71 80, jourtid via SUS Mö vxl 040-33 10 00
TiB Region Skåne	via SOS Alarm 112
Bombtekniker	via SOS Alarm 112
AI (avancerad indikering)	via Räddningstjänsten eller TiB MSB
TiB MSB	via SOS Alarm 112
Räddningstjänsten	via SOS alarm 112
TiB Folhälsomyndigheten	010-205 24 00
TiB Socialstyrelsen	0771-800 900